

Liv Berit Arentz

NORDBY

Stedsnavn

GJERPEN

FJELL

RISDALS-
ASEN

Hanerva

i

Skallestad

Andersrud

Skoger hovedsogn

Rønnehoed

1987

Skogerboken 1
Drammen Sparebank 4.

| INNHOLDSFORTEGNELSE

Boplasser (husmannsplasser)	s. 13
Diverse : bekker, daler, elver, åser	s. 16
Torkortelser	s. 6
Torord	s. 3
Gårder	s. 7
Innledning	s. 4
Litteratur	s. 26
Myrer	s. 17
Sluttford	s. 25
Vann	s. 18

Kart vedlegg

FORORD

3

Oppgaven er valgt ut fra ønsket om å bli bedre kjent med nærmiljøet. Selv har jeg vokst opp på et av de eldste bostedene i Skoger, og jeg ønsket å bli bedre kjent med bygdas opprinnelse og nærmiljø.

Emnet ble allerede før sommertenein drøftet med daværende norsklærer. Hun oppmuntret meg til å utføre oppgaven. Samtidig ga hun gode tips til hvorkedes den kunne løses.

Det at Skoger kommune, tidligere Vestfold fylke inngikk i Drammen kommune og Buskerud fylke i 1964 har gjort det vanskelig å skaffe gammelt kartmateriale og andre aktuelle opplysninger fra eldre tid.

Det er ved henvendelse til kommunearkivaren i Drammen og til Vestfold fylke vist liten interesse for mitt arbeid. Skoger historielag har heller ikke engasjert seg nevneverdig, noe som var litt skuffende. Det har imidlertid vært gledelig og inspirerende med enkelte privatpersoners interesse og hjelpsomhet. Jeg nevner en av Skogerbygdas eldre gårde, Hans Steen, som viste seg å ha god lokalkunnskap. Han hadde i regi av Historielaget samlet opplysninger om gamle husmannsplasser. Dette stoffet overlot han velvilligst til meg samtidig som han henviste til Kristoffer Halden, Konnemd. Også sistnevnte hadde opplysninger om husmannsplasser i sognet, som jeg fikk lov å kopiere. Via Grunneierforeningen fikk jeg kontakt med Erik Grindem, Konnemd. Han var sær i mtekommende og interessert, og kunne dessuten skaffe meg nødvendig

kartmateriale. De impulser og det stoff disse tre har bidratt med er jeg meget taknemlig for.

INNLEDNING

Det tidligere Skoger herred var delt i tre sogn: Skoger hovedsogn, Strømsgodset anneksogn og Konnemd anneksogn.

Skoger hovedsogn lå særligst i bygda og var størst i utstrekning. Innsamlingsområdet (Skoger hovedsogn) grenset til Drammensfjorden i øst, Nedre Eiker og Høy i vest og sør vest, mot Konnemd, Strømsgodset og Drammen i nord.

Bygdenavnet Skoger har sin opprinnelse i det gammelnorske ordet Skögar som er flertall av skog = Skögar som er flertall av skog = skögar. Fra gammelt av har området trolig vært dekket av skog derav navnet.

Hellenistninger og oldtidsfunn i sognet, dokumenterer at det har levd folk i Skoger i steinaldertid (ca 1500 f. kr) Generelt for Norden er at det finnes ytterst lite av skriftlige kilder til menneskehetens historie før omkring år 1000 e. kr.

Av lokalinteresse nevner jeg at de såkalte -vinn gårder som Gjerpen skal ha sin opprinnelse fra år 200-300 e. kr, mens -heim navnene som Solum har sin opprinnelse antakelig 300 år seinere. -stadir navnene

(Skallestad) har trolig sin historie tilbake til år 400 e. Kr., -by (Norby) stammer fra kristen mellomalder og -rød navnene (Gunnemnd) ble til ca. år 1500 e. Kr.

Eiendommene Eik, Fjell, Borge, Dale, Mølen, Knive, Lerpe, Jordbrekk, Sten, Flåten, Holmen, Imjelt, Løise og Haneval har sammensatte naturnavn. De har omtrent samme alder som -vri navnene.

Ytterlige opplysninger fremgår i skjematiske navnlistes.

FORKORTELSER

Betyd. — Betydning

Gml.n. — Gammalnorsk

K. navn — Kiinnenavn

M. navn — Mannsnavn

Sms — Sammensatt

Usms — Usammensatt

TIDL. HERRED: SKOGERSogn: SKOGER hovedsognÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
1	Mellem-Fjell	på	gård	se vedlegg side 19	24	25-B	field
2	Nøstet	på	gård	Betyr: Båtnaust. ligger ved fjorden. Oppmunnlig plass under Nordby.	25	30-A	nø'ste
3	Nordby	på	gård	Gml. n: Nordbýr. Betyr: Nordgården. ligger ved fjorden. Sammensatt navn Nord- og -by	26	30-B	norr'by
4	Nordre Solum	på	gård	se vedlegg side 19	27	29-D	sol'nm
5	Store Solum	på	gård	se vedlegg side 19	28	29-D	sol'nm
6	Gjerpen	på	gård	se vedlegg side 19	29	27-D	jær'pen
7	Dansmø	på	gård	Gml. n: Dansmø. Betyr: Dan (person) har ryddet stedet. Sm med mannsnavnet Dan- og -mø = rydning.	30	27-C	dans'ru
8	Gunnermø	på	gård	se vedlegg side 20	31	28-F	gunne'ru
9	Tolermø	på	gård	Gml. n: Tørdarrmø. Betyr: Tord (person) har ryddet stedet. Sm med m. navnet Tord (Tørd) og -mø = rydning.	32	27-G	to'ru
10	Eik	på	gård	Gml. n: Eik. Betyr: eik (et treslag). ligger endel eiketrær rundt. Gården blant de eldste i sognet. Navnet er ikke sammensatt.	33	30-G	œik
11	Nedre Knive	på	gård	se vedlegg side 20	34	31-D	kni've

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G. NR/ BR. NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
12	Gorbu	på	gård	Betyr: Mudder-/dyngård. ligger ved Svelvikveien. Smn. navn: Gor- og -bu = gård. Opprinnelig under Ø. Knive	35	33-F	gårrbu
13	Øvre Knive	på	gård	se vedlegg side 20	36	32-G	kni've
14	Kolfum	på	gård	Betyr: Forkullet fum. Er strandplass. Smn. navn: Kol- og fum. Opprinnelig under Ø. Knive. Navnet sier antakelig hvordan ryddet.	36,2	35-G	kall'fum
15	Gmundvik	på	gård	Betyr: Gmund vik. Er strandplass. Smn. navn: Gmund- og -vik. Opprinnelig under Ø. Knive.	36,10	34-F	gmunt'vik
16	Godhåb	på	gård	Navnet bare fra 1808. Dannet av N. Knive og Lindum.	37	31-G	gå'ttapp
17	Lindum	på	gård	Gml. n: Lindheimr. Beliggenhet opprinnelig på bakkekam. Smn. n: lind = (brenn)et lind og -heimr = hjem.	38	30-1	Linndum
18	Gnlliksmø	på	gård	Gml. n: Gunnleiksmø. Betyr: Gunnleikr (m. person) har ryddet stedet. Smn. n: Gunnleikr- og -mø = rydding.	39	28-1	gn'lleksm
19	Trillingen	på	gård	Uklarer betydning: 1) Verbet å trille, mht forbindelsen knelund. Jordveien har den form. 2) Plassen utgitt fra 3 gårder.	39,1	28-G	trillingen
20	Ingvalsåsen	på	gård	Gml. n: Ingnilfsäss. Betyr: Ingnilf (person) sin ås. ligger i åsen. Smn: Ingnilf- og -äss = ås.	40	26-H	ingvalsåsen
21	Gunnersmø	på	gård	Gml. n: Gunnarsmø. Betyr: Gunnar (person) har ryddet stedet. Smn. n: Gunnar- og -mø = rydding. Slinging uttale → falsk skrivemåte: Gunders	41	27-J	gn'muse
22	Bakke	på	gård	Gml. n: Bakki. Betyr: Elvebrekke, snøbre, dammer gjennom skråning. ligger øverst på bakkekam. Usnn. navn. Blant de eldste gårdene	42	30-1	bakke

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G. NR/ BR. NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
23	Skalpe	på	gård	se vedlegg side 20	43	30-K	skal'pe
24	Lerpe	på	gård	Betyr: Sølet-/bløt jord. Navnet er et dialektord. Opprinnelig under Lindum.	44	30-J	lør'pe
25	Fjøset	på	gård	Opprinnelig beileplass og sommerfjøs for hindum. Rydningsplass.	45	30-K	fjø'se
26	Nordre Unnelsmd	på	gård	Gml. n: Arnulfsmø utt: Unnels-/nners- Betyr: Arnulf (person) har ryddet stedet. Sns navn Arnulf- og -mø-rydning. ligger mot nord	46	27-K	ønn'se
27	Søndre Unnelsmd	på	gård	Samme som over, men ligger mot sør...	47	27-K	ønn'se
28	Østre Haneval	på	gård	se vedlegg side 21	48	24-K	ha'anneval
29	Nordre Haneval	på	gård	se vedlegg side 21	49	24-K	ha'anneval
30	Vestre Haneval	på	gård	se vedlegg side 21	50	23-K	ha'anneval
31	Vestby	på	gård	Gml. n: Vestbýr. Betyr: Vestgården. ligger vest for gml. kirk. Sns n: Vest- og býr = gården.	51	23-K	vestt'by
32	Holt	på	gård	Gml. n: Holtar/Holt. Betyr: 1) Vindfall, underskog 2) Steingunn, bakke. (usikkert)	52	23-J	hålt
33	Søndre Sten	på	gård	se vedlegg side 2	53	24-1	stén/stein-s

TIDL. HERRED: SKOGERSOGN: SKOGER hoved sognÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAV N PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G. NR/ BR. NR	KART RUTE	LYDSKRIFT
34	Nordre Sten	på	gård	se vedlegg side 21	54	24-1	sten/stein
35	Dale	på	gård	Gml. n.: Dala. Betyr: vannrenne, grøft, liten bekk. ligger på flate ved bekk. Vsms. navn. Er prestegården i herredet.	55	24-H	dale
36	Mølen	på	gård	se vedlegg side 21	56	24-G	møln
37	Løise	på	gård	Gml. n.: løysa. Usikker betyd: 1) Skilt fra en annen gård 2) løst masse. ligger i skråning. Vsms. navn. Kommer antakelig av avløse	57	22-H	løy'se
38	Søndre Holmen	på	gård	se vedlegg side 22	58	22-J	hå!men
39	Tollersmø	på	gård	Gml. n.: Þorleifsmø. Betyr Þorleif har ryddet stedet. Sms. n.: mannsnavnet Þorleif = Toller og -mø = rydning	58,2	22-1	tållersmø
40	Nordre Holmen	på	gård	se vedlegg side 22	59	22-1	hå!men
41	Søndre Flåten	på	gård	Gml. n.: Flatin. Betyr: Flate strekninger. ligger på flate. Vsms. navn. Gården blant de eldste i bygda.	60	21-1	flå'tan
42	Nordre Flåten	på	gård	samme som over	61	21-1	flå'tan
43	Nedre Skjeldrum	på	gård	Gml. n.: Skjaldareimur. Betyr: Skjold og hjem. Sms. n.: Skjaldar = GENITIV av skjold og heim. Skjold er brukt i flere betydninger	62	21-G	sjell'drum
44	Øvre Skjeldrum	på	gård	i forbindelse med stedsnavn: Sammenligner skjold (rundt og flatt med kantenget.	63	21-F	sjell'drum

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
45	Jordbrekke	på	gård	Gml.n: Jarðbrekka. Betyr: jordbakke ligger høyt på bakke- kam. Sms.n: Jarð- og-brekka	64	20-G	jo!brekk
46	Skallestad	på	gård	Gml.n: Skallastaður. Betyr: skalla=1)hodeskalle, panne 2) Manns- tilnavn. -staður=torr, stenet forhøyning. ligger allikevel på sette. Sms.n:	65	20-H	skall'sta
47	Østre Borge	på	gård	se vedlegg side 22	66	19-1	bør'je
48	Vestre Borge	på	gård	se vedlegg side 22	67	19-1	bør'je
49	Vinlsrud	på	gård	Gml.n: Vifilsrud. Betyr: Vi fill (person) har ryddet stedet. Sms.navn: Vi fill (m.navn) og -rud=rydning.	68	20-K	vi'nlsru
50	Furnvold	på	gård	Gml.n: Furnvöllr. Betyr: Furnvoll. Mye furuskog rundt. Sms.n: Furn-og-völlr. Er rydningsplass.	69	15-1	fu'rrvall/furnvall
51	Rønnehoved	på	gård	se vedlegg side 22	70	8-1	rønne'hue
52	Andorsrud	på	gård	Gml.n: Arnþórsrud. Betyr: Arnþorr har ryddet stedet. Sms.n: Arnþorr → Andorr og -rud=rydning.	71	14-1	andarsru (hovedtone 2 stavelse)
53	Vestre Aaserud	på	gård	Gml.n: Ásarud. Betyr: Ása (kvinne) har ryddet stedet. Sms.n: Ása- og -rud=rydning.	72	16-H	å'seru
54	Øste Aaserud	på	gård	samme som over.	73	15-H	å'seru
55	Søndre Imielt	på	gård	Gml.n: nsikkert Elmiholt. Betyr: sted med almetrær. Sms.n: Elmi- og -holt.	74	18-G	hi'njalt =

ÅR: 1987

12

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
60	Bergvannsstulen	på	gml. boplass	Betyr: 1. og 2. ledd <u>mye berg rundt vann</u> . -stulen er seter. ligger ved vann. Sms. navn: Berg-, -vann-, -stulen. Ophalt eller vannet		12-0	bergvannstøln
61	Bjørnebråten	i	gml. boplass	Gml. n: Usikkert 1) Bjørnbråten 2) Bjørnbråten. Betyr: Bjørn/Bjarni ryddet stedet. Sms. n: Bjørn-/Bjarni og-bråten. Forteller stedet ryddet v/svidd av.		20-F	bjørn'bråten
62	Bråten	på	gml. boplass	Betyr: Stedet ryddet ved sving av vekster. Kan også bety jorde. Usms. navn.		22-L	brå'ten
63	Damstua	i	gml. boplass	ligger like ved dam. hite hus.		4-N	dammistn'a
64	Finntomtene	på	gml. boplass	Betyr: Bodd finner i område, derav navnet. Sms. n: Finn- og -tomtene.		5-M	finn'tomtne
65	Funkoi	i	gml. boplass	Betyr: Usikkert; antakelig koi bygget av funn. Sms. n: Funn- og -koi.		19-1	funkai
66	Gampedalsstulen	på	gml. boplass	ligger i Gampedalen. -stul er seter. Sms. n: Gamp-, -dal- -stul. Ikke nrvanlig med dyrenavn		11-L	gamp'dalstøln
67	Gorbusetra	på	gml. boplass	Sms. n: Gor-, -bu-, -seter. ligger i Gorbnskogen. Meget gammel.		10-K	gårrbusetra
68	Gråten	på	gml. boplass	Betyr: Usikkert antakelig skjemtenavn.		19-G	grå'ten
69	Hangen	på	gml. boplass	Gml. n: Hangr. Betyr: hang. ligger på hang. Usms. navn.		25-K	hæn'en
70	Heia	på	gml. boplass	Betyr: svak skning mot høyde. Beliggenheten stemmer med navnet. Har vært seterdrift her.		10-1	hei'a

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
71	Helmanstna	i	gml. boplass	Betyr: Helman bodde der. Smn.n: Helman-og-stna.		18-1	hel'manstu'a
72	Imjeltsetra	på	gml. boplass	Smn.n: Imjelt-og-setra. Plassen er oppkalt etter gb.nr. 74 og 75.		11-J	hi'mjeltsetra
73	Jonsetra	på	gml. boplass	ligger på platå med fin vold. Skal være nedlagt omkring 1850. Smn.n: Jon-og-setra		13-L	jon'setra
74	Kampenhang	på	gml. boplass	Betyr: ligger på hang og at det har vært kamp om eiendommen. Smn.n: Kampen-og-hang.		24-L	kampen'han
75	Kirkeåsen	på	gml. boplass	Plassen ligger ved fotenden av Kirkeåsen. Smn.n: Kirke-og-åsen		24-K	kjer'keåsen
76	Kylemd	på	gml. boplass	Betyr: Usikkert. Person som var felt til å skyte har ryddet plassen. Smn.n: Kyle-og-md = rydding		20-K	kjyt'rn
77	Moldbakken	på	gml. boplass	Betyr: ligger på stup. Folkene som bodde på plassen drev med pøvedrift på zvik. Smn.n: Mold-og-bakken		22-F	moll'bakken
78	Oddevald	på	gml. boplass	Underliggende g.nr 41 br.nr 4. Plassen har forsvunnet.		27-1	odd'vall
79	Plassane	på	gml. boplass	Betyr: Usikkert, men på gammelt kart funnet ut at det har ligget mange plasser rundt tjern. ligger på vold ved tjern		5-K	plass'ane
80	Ragnhildstna	i	gml. boplass	Betyr: At Ragnhild bodde der. Smn.n: Ragnhild-og-stna.		28-L	ragn'hillstna
81	Saggrardal	på	gml. boplass	se vedlegg side 24		12-M	sag'graw'dal

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G. NR/ BR. NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
82	Sandbråten	på	gml. boplass	Betyr: 1. ledd Antakelig med at det er sandholdig jord der. 2. ledd Usikkert 1) jorde 2) rydningsmetode aasring. Sms. navn.		23-L	sand'brå'tan
83	Skulkernd	på	gml. boplass	Betyr: Usikkert, har vært drevet skole der derav navnet. Stedet ligger sentralt til mkt andre boplasser. Sms. n: Skulke- og -rud.		4-L	skul'ke'm
84	Smestua	i	gml. boplass	Betyr: Smed bodde der (med stor familie). Sms. n: Sme- og -stua		19-G	sme'stua
85	Stallane	på	gml. boplass	Opkalt etter Stallanmyrene. ligger lunt og selvendt. Er en slags voll.		6-M	stall'ane
86	Stompernd.	på	gml. boplass	Betyr: At det var mye trestubber når stedet ble ryddet. Sms. n: Stompe- og -rud		19-F	stomp'm
87	Store-Gravdalsstulen	på	gml. boplass	Opkalt etter g. nr 77. ligger i stort skogsområde, før enda stene. Sms. n: Grav-, dal-, stulen. Mye tusser og troll i området.		5-N	grav'dalstøln
88	Tørjevollen	på	gml. boplass	Betyr: Mannen Tørje nå Tørje bodde der. Sms. n: Tørje- og -vollen ligger på voll.		7-L	tør'jevållen
89	Veslegravdal	på	gml. boplass	Opkalt etter g. nr 77. Brukt av denne gård som seter sommerstid.		9-O	veslegrav'dal

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hoved sogn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
90	Brattåsen	på	å	Navnet forteller om hvordan åsen ser ut. Den er bratt.		18-K	bratt'åsn
91	Bremsa	i/på	elw	Navnet kan komme av at elva gir fra seg en summende lyd. Et slags insekt.		19-J	brem'sa
92	Dunkedalen	i	dal	Navnet sier noe om hvordan forholdene er ned i dalen eller at de har skjæpet der, det har dunket.		21-F	don'kedaln
93	Gjerpenåsen	på	ås	Åsen er oppkalt etter g.nr 29. Gjerpen		25-E	jær'penåsn
94	Grodalen	i	dal	Navnet sier om hvordan vekstforholdene er i dalen. Det groer godt der.		12-K	gro'daln
95	Knivåsen	på	ås	Åsen oppkalt etter g.nr 34 og 36. Nedre knive og Øvre knive.		32-F	kniv'åsn
96	Leiteelven	i/på	elw	Navnet sier noe om bunnforholdene i elva, det er leirete der.		27-D	leir'elva
97	Ranbekken	i/på	bekk	Navnet sier noe om hvordan bunnforholdene i bekken. Myrmalm gir en rødaktig farge.		6-M	ran'bekkn
98	Risdalsåsen	på	ås	Navnet har mystikk over seg, en rise. Det kan og komme av at det er mye løvskog der.		22-D	ris'dalsåsn
99	Skalpeåsen	på	ås	Åsen oppkalt etter g.nr 43 Skalpe		33-K	skå'!påsn
100	Verkenselva	i/på	elw	Har fått navnet sitt pga gnvedriften på Konnerud.		19-G	verks'elva

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hovedsgn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP.	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G. NR/ BR. NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
101	Delemyr	i/på	myr	Navnet forteller om formen og utseende på myra. Den er delt i to. Eller det kan gå et dele der.		15-D	del'myr
102	Furnmyr	i/på	myr	I dette navnet har velstlivet på myra vært nyttet til å gi navn, ders det har vakt furn der.		9-K	furnmyr
103	Hankelmyr	i/på	myr	Li i nærheten gitt navn på myr. Antakelig mye hank der.		6-L	hank'hmyr
104	Helliksmyr	i/på	myr	Mannsperson Hellik har oppkalt myra etter seg.		10-Q	hellik'smyr
105	Hestemyra	i/på	myr	Kan komme av at hest har gått i myra.		10-G	hest'myra
106	Migemyr	i/på	myr	Navnet forteller at vannet i myra renner svært sakte.		13-1	mige'myr
107	Nedre Briskomyr	i/på	myr	Velstlivet på myra vært nyttet i navngivning, ders det har vokst/vokser brikk der.		4-P	breske'myr
108	Oremyra	i/på	myr	Velstlivet vært nyttet i navngivning. Vokser or der. Eller det er rikt fugleliv der. Orrfugleik. Navnet kan ha blitt endret.		17-L	ore'myra
109	Smalmyr	i/på	myr	Navnet forteller om størrelsen på myra (hvordan den ser ut) den er smal.		10-J	Smalmyr
110	Stakamyr	i/på	myr	Usikkert men navnet kan komme av at de brukte myra til beite (etter høystalken)		6-P	sta'kamyr
111	Stormyr	i/på	myr	Navnet forteller at myra er stor.		9-J	stormyr

TIDL. HERRED: SKOGER SOGN: SKOGER hovedsgn

ÅR: 1987

NR.	STEDSNAVN	PREP	NAVN PÅ	ANDRE OPPLYSNINGER	G.NR/ BR.NR	KART- RUTE	LYDSKRIFT
112	Andorsrudtjern	i/på	vann	Tjernet er oppkalt etter g.nr 71 Andorsrud		13-H	andorsrudkjenn
113	Dammyr	i/på	vann	Navnet forteller at det nærmest er en liten vannpytt		10-P	damm'myr
114	Gravdalstjern	i/på	vann	Tjernet oppkalt etter g.nr 77 Gravdal Skog		4-0	gravdal'skjenn
115	Jonseletstjern	i/på	vann	Tjernet oppkalt etter gammel boplass i nærheten		13-K	jon'seterkjenn
116	Laukolltjern	i/på	vann	Forteller om hvordan naturforholdene er ved tjernet		11-Q	lau'kollkjenn
117	Løken	i/på	vann	Usikker betydning: 1) At det er avstengt vanddam 2) Dyp bekke som renner sølte (her: tjern)		14-1	lø'ken
118	Løkmyrdammen	i/på	vann	Usikker betydning: 1) At det er myrtjern. 2) Dyp bekkelignende dam som renner sølte.		10-0	løk'myrdammen
119	Majordammen	i/på	vann	Usikker betydning, antakelig en major som har vært på stedet fått oppkalt dammen etter seg.		11-1	maj'ordammen
120	Ormetjern	i/på	vann	Navnet sier noe om dyrelivet omkring og i tjernet		9-Q	orm'kjenn
121	Svartvann	i/på	vann	Navnet sier noe om fargen på vannet. Det har en mørk farge og det er et rolig vann		8-Q	svart'vann

Gård nr. 24 Mellum-Fjell

Gml.n: Fjall

Betyr: Fjell, berg, forhøyning.

ligger oppe i åsen, god utsikt

Usammensatt navn.

En av de eldste gårdene i sognet.

Gård nr. 27. Nordre Solum

Gml.n: Sóleimar

Betyr: sted med mye sol

ligger mot øst, solvennlig sted.

Sammensatt navn med sol- = sol og -heimr = hjem (liggested)

Et av de få sammensatte navn som er nevnt i sagene på
 Bland. Men dette -heimr navnet er et av de få som er blitt
 brukt som oppkallingsnavn. Dvs gården behøver ikke være så
 gammel.

Gård nr. 29 Gjerpen

Gml.n: Gerpin.

Betyr: 1. ledd usikkert. 1) Kommer av elvenavnet Garpa. Denne
 elva må da ha skiftet navn i årenes løp. 2) Skryte, bråke,
 snadde. 3) På Tolen og i Oplandsbygder = rape.

4) Kløft, trang åpning. 2. ledd -viri = leite, gressgang.

Nest sannsynlig at betydning nr. 1 elvenavnet er riktig.

Sammensatt navn med gerp- og -viri.

- vin danner eldste sammensatte ledd i norske gårdsnavn.
De eldste -vin navn kan tidfestes til rundt Kristi fødsel.

Gård nr. 31 Gunnerud

Gml.n : Usikkert 1) Gunnurud 2) Gunnarud

Betyr : Hvis 1 stedet ryddet av mannen Gunni. Hvis 2 stedet ryddet av kvinnen Gunna. Disse navnene er kjelnavn.

Sammensatt navn med Gunn/Gunna og ud=rydning

Gård nr. 34 Nedre Knive

Gml.n : Knifar som er flertall av knifr

Betyr : Kniv. Gården ved "kniven" dvs navnet på åsen i nærheten.

ligger i nærheten av Kniveås

Usammensatt navn.

(Gård nr. 36 Øvre Knive er blant de eldste i sognet.)

Gård nr. 43 Skalpe

Gml.n : Usikkert 1) Skalpeid 2) Skalpvin

Betyr : 1. ledd er det samme på 1 og 2. Skalp = slidre.

Dette ord kan peke på en kløft i Kniveåsen nær gården.

Hvis 1) eid = sted hvor båten trekkes over land. Det er allikevel ingen ting som tyder på denne betydning mht

gårdens beliggenhet. Hvis 2) -vinn = gressgang, beite.
 Navnet er sammensatt
 En av de eldste gårdene i sognet.

Gård nr. 48 Østre Hanerval

Gml.n: Usikkert 1) Haniváll 2) Hanival

Betyr: Hanebjelke/stang som hønene setter seg når de skal sove.
 Det er en høyde i nærheten av garden og val brukes ofte om høythiggende steder.

Sammensatt navn med Hani- og -váll/-val

Pga at gården ligger ved kirken og gammel allfarvei har den nok vært sentral i eldre tid.

Gården er blant de eldste i sognet.

Gård nr 53 Søndre Sten

Gml.n: Steinn

Betyr: 1) Store jordfaste steiner 2) Steiner reist av mennesker (bauta-
 steiner 3) Fjell 4) Høye holmer og småøyer. Usikkert
 ligger i forholdsvis flatt terreng

Navnet er usammensatt

En av de eldste gårdene i sognet. Har vært delt lenge allerede
 400-tallet (begynnelsen) heter vi om N. Sten.

Gård nr. 56 Malen

Gml.n: Usikkert 1) Merð 2) Mqrðr

Betyr: 1) teine, nse til elvefangst. 2) mår. Men dette dyrenavn er neppe brukt som gårdshavn.

ligger ved bekk, omkring ser ut som bukt, mens Malen ligger oppe i høyden.

Navnet er usammensatt.

Gård nr 58 Søndre Holmen

Gml.n: Holmrinn, bestemt form av holmr

Betyr: Om små øyer, adskiller seg fra omliggende grunn, en jordflekk på en klippe.

Navnet er usammensatt

Gården ligger på en stor lav terrasse, og senker seg i syd mot elven

Gården blant de eldste i sognet

Gård nr. 66 Østre Borge

Gml.n: Borgar, flertall av borg

Betyr: borg. Usikkert hvorfor navnet 1) Vært en gammel bygdeborg i nærheten. 2) Plassen omkring tunet har en borglignende fasade, når dette ses nedenfra minner det om en borg. Mest sannsynlig.

Gården ligger litt høyt på fremskutt plass i terrenget.

Usammensatt navn.

Gård nr. 70 Rønnehoved

Gml.n: Usikkert 1) Runnahqfuð 2) Runnahqfuð

Betyr: 1. ledd hvis 1) busk, hvis 2) gattehode, dvs runna av runni. 2. ledd - hqfuð er store fremspringende fjellpynter.

Navnet er sammensatt.

Gård nr. 76 Svartemd

Gml.n: Svartarnd

Betyr: Usikkert 1) Mange sorte flaberg i utmarka.

2) Kan ha med bunken av svart i som manustilnavn.

- rnd = rydning.

Navnet er sammensatt.

Gml. boplass nr. Saggravdal

Det sies at omkring 1840 kom Rasmus og kona Kari til stedet. De bosatte seg der. Rasmus skal ha bygd vannhjulssag nede i Grytelva derav navnet Saggravdal.

Ligger ved Grytelva.

Sammensatt navn: Sag-, -grav-, -dal. 2. og 3. ledd har med Gravidal g nr 77 å gjøre.

Stoffet jeg har samlet er av historisk interesse ikke bare for meg selv, men også for kommende slekter.

Oppgaven har vært arbeidskrevende, men uhyre interessant. Min tilknytning til Skogerbygda har blitt enda sterkere enn før.

Jeg har måttet innskrenke arbeidet mitt til å omfatte gårder, et utvalg av gamle boplasser, myke, vann, åser, lier, daler og elver. Selv om jeg har måttet innskrenke mitt arbeid til å omfatte de steder som er nevnt, ser jeg ikke bort fra at jeg vil fortsette arbeidet. Dette fordi de mer lokale navn i dagligtale ikke skal gå i glemmeboka. En eventuell videreføring av arbeidet håster, da jeg vil være avhengig av opplysninger fra lokallagerte og interesserte i nåværende oldetoreldregenerasjon.

Jeg er glad i bygda mi, og engstelig for dens fremtid. Vi som bor her må sørge for at den arv vi har overtatt blir forvaltet til beste for kommende generasjoner og at bygdas historie får leve videre. bl.a. gjennom beskyttelse av de gamle stedsnavn.

Gjerpen 15/11. 87

Liv Berit Fjenth

LITTERATUR

Det norske samlaget: Norsk stadnamningransking

Grøndahl & Søn Forlag AS: Norske stedsnavn 1975

Helleland, Bodolv: Innsamling av stedsnavn 1985

Indrebø, Gustav: Naal og Minne, stadnamni i ei fjellbygd 1921

Kunnskapsforlaget: Ett binds leksikon 1982

Kunnskapsforlaget: Familiaboka bd 5 4 utg. 1975

Kunnskapsforlaget: Familiaboka bd 9 4 utg. 19

Norske gaardsbruk: Vestfold fylke II 1974

Norges matrikel: Skoger herred 1905

Olsen, Magnus: Hvad våre stedsnavn lærer oss 1971

Stemshang, Ola: Mann i Noreg 1973

Rygh, Oluf: Gamle personnavne i norske stedsnavn 1978

Rygh, Oluf: Norske elvenavne

Rygh, Oluf: Norske gårdshavn (Jarlsberg og Larviks amt)

Oppleggner over gamle boplasser

Skogerboken 1931

Skoger Historielag : Vi ser tilbake 1980